

Informatieblad registratie bodemenergiesystemen

Versie: augustus 2021

Partners

Belang van registratie

Bij het installeren van een nieuw bodemenergiesysteem moet interferentie worden voorkomen, omdat dit het rendement van zowel het nieuw te plaatsen, als het bestaande systemen in de omgeving nadelig kan beïnvloeden. Het is daarom van belang dat er naast decentrale opslag van de eigenschappen van het systeem ook een actueel landelijk overzicht is van de ligging van alle bodemenergiesystemen. Dit is niet alleen relevant voor beleidsmakers en vergunningverleners, maar ook voor initiatiefnemers en marktpartijen. Initiatiefnemers kunnen zo op een snelle manier geïnformeerd worden over de aanwezigheid van bestaande systemen om daarmee ongewenste interferentie te voorkomen.

In dit informatieblad wordt beschreven hoe de registratie van bodemenergiesystemen onder de Omgevingswet zal plaatsvinden.

Hierbij wordt uitgegaan van de informatie over de BRO die in augustus 2021 beschikbaar is.

Eventuele wijzigingen of aanvullingen na deze datum zijn niet verwerkt. Voor meer informatie wordt verwezen naar de website van de BRO:

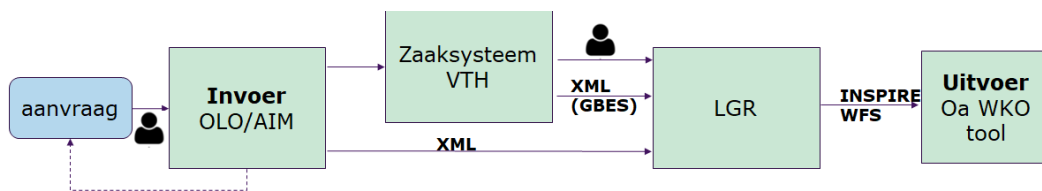
<https://docs.geostandaarden.nl/bro/guf/>

Huidige situatie

Landelijk Grondwater Register (LGR)

Open en gesloten bodemenergiesystemen kunnen worden geregistreerd in het LGR. Het doel van dit register is het landelijk beeld van de grondwater- onttrekking, infiltratie en WKO (bodemenergie) in Nederland mogelijk te maken. In dit register worden vergunningen en meldingen van open en gesloten bodemenergiesystemen vastgelegd.

Figuur 1 De huidige processtroom waarin de gegevens van open en gesloten bodemenergiesystemen worden geproduceerd

Meldingen en vergunningsaanvragen van bodemenergiesystemen worden aangeleverd via het Omgevingsloket (OLO) en de Activiteiten Internet Module (AIM). Deze meldingen en vergunningsaanvragen worden bij de gemeentelijke en provinciale afdeling waar ze binnen komen geregistreerd. Deze kunnen dan worden geupload naar het LGR. Gemeenten en provincies hebben deze taak vaak bij omgevingsdiensten neergelegd en zij verzorgen ook de registratie.

In het LGR wordt de verleende vergunning en/of getoetste melding vastgelegd. Verder worden de relaties met de melder, de locatie van de inrichting van het gesloten bodemenergiesysteem en de installaties en bodemlussen ter plaatse vastgelegd.

Open systemen

In het LGR wordt de toestand van het grondwatervoorraadbeheer van de provincie of het waterschap vastgelegd. Gegevens over de daadwerkelijk onttrokken hoeveelheid water per jaar geven inzicht in de omvang van de onttrekkingen in een bepaald gebied.

De gegevens in het register geven ook inzicht in de afzonderlijke vergunningen en meldingen. Invoering van deze gegevens over open bodemenergiesystemen in het LGR is niet verplicht.

Gesloten systemen

Gemeenten kunnen sinds de inwerkingtreding van het Wijzigingsbesluit Bodemenergiesystemen in 2013 gesloten bodemenergiesystemen invoeren in het LGR. Het landelijk registreren van gesloten bodemenergiesystemen in het LGR is volgens het Wijzigingsbesluit niet verplicht.

WKO-tool

De in het LGR ingevoerde systemen worden binnen 24 uur zichtbaar op de website wkotool.nl. Hiermee kunnen initiatiefnemers op een snelle manier geïnformeerd worden over de aanwezigheid van bestaande systemen.

De WKO-tool bevat ook aanvullende informatie (kaartlagen) die belangrijk is bij de installatie van bodemenergiesystemen. Voorbeelden hiervan zijn grondwaterverontreinigingen, aardkundige waarden en grondwaterbeschermingsgebieden. De WKO-tool heeft geen wettelijke status.

Wat verandert er vanaf 1 juli 2022?

Basisregistratie ondergrond

Vanaf 1 juli 2022 wordt het verplicht open en gesloten bodemenergiesystemen in de Basisregistratie ondergrond (BRO) te registreren.

De BRO is de laatste toevoeging aan het stelsel van basisregistraties.

Het wordt steeds drukker in de ondergrond en het is dus essentieel om een ruimtelijk en integraal inzicht te krijgen in de ondergrond, voor een goed beleid en beheer. Fundament hiervoor zijn eenduidige, betrouwbare data en informatie over de ondergrond van Nederland. Daarom is de BRO opgezet.

De BRO draagt bij aan de informatievoorziening die nodig is voor de uitvoering van de Omgevingswet. Om de hierin geboden beleidsvrijheid onderbouwd te benutten, zijn goede gegevens nodig. De BRO vormt een belangrijke informatiebron voor het werken met de Omgevingswet.

Indeling BRO

De BRO is ingedeeld in verschillende domeinen. Een van die domeinen is grondwatergebruik. Binnen dit domein vallen bodemenergiesystemen onder het registratieobject grondwatergebruikssysteem.

Een grondwatergebruikssysteem is een systeem voor direct of indirect gebruik van het grondwater. Onder direct gebruik wordt verstaan het onttrekken van grondwater of het infiltreren van water in de ondergrond: een open bodemenergiesysteem. Onder indirect gebruik valt het benutten van de warmtecapaciteit van het grondwater: een gesloten bodemenergiesysteem.

Het registratieobject is een systeem waarvoor het bevoegd gezag een vergunning heeft afgegeven of die bij het bevoegd gezag is aangemeld met een adequate aanduiding van het door het gebruik beïnvloede ondergrondse volume. Voor deze systemen dienen op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving en de Omgevingsregeling de vergunningnemer of meldingsplichtige een aantal systeembeschrijvende gegevens te worden aangeleverd aan bevoegd gezag. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds de ontwerpgegevens, zoals die in de vergunning of melding zijn opgenomen (As designed) en anderzijds de gegevens over een gerealiseerd systeem (As built).

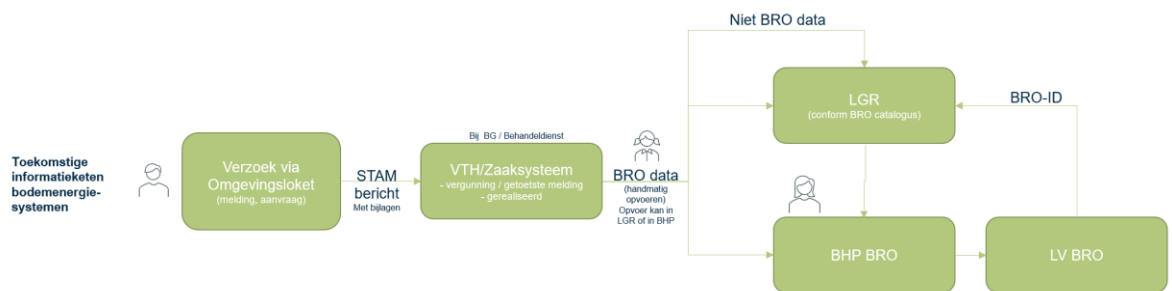
Lozingen worden niet binnen de BRO geregistreerd.

Wettelijk kader

Het domein grondwatergebruik is onderdeel van de vierde tranche van de BRO en treedt op 1 juli 2022 in werking. Op dat moment vormt de Omgevingswet, die ook op 1 juli 2022 in werking treedt, en aanverwante wet- en regelgeving het juridische kader rond dit domein.

BRO processtroom

Figuur 2 De processtroom onder de BRO.

Een lijntje vanuit invoer DSO naar BRO-BHP en naar LGR is er niet. Handmatige invoer vanuit VTH-systeem in de BRO en LGR is nog nodig. BRO-gegevens zijn niet via het Omgevingsloket te raadplegen.

Op het moment dat er een aanvraag wordt gedaan, wordt de invoer afgehandeld in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

De BRO-gegevens worden vanuit de zaaksystemen van de omgevingsdiensten (de dataleveranciers) aangeleverd aan het bronhouderportaal (BHP-BRO) of LGR.

Na doorlevering naar de landelijke voorziening BRO (LV-BRO) kunnen deze gegevens worden uitgegeven naar LGR, maar ook naar de standaard BRO uitgiftekanalen BRO-loket en PDOK (Publieke Dienstverlening Op de Kaart). PDOK serveert open geodata als webservice. Dit maakt het mogelijk een kaartbeeld in een webapplicatie te gebruiken zonder dat de beheerder van de data de gegevens zelf in huis hoeft te hebben.

Via het BRO-loket is alle informatie uit de BRO in te zien.

De informatie die vanaf de inwerkingtreding van de wet BRO wordt uitgewisseld, is vastgelegd in een catalogus Informatiemodel Basisregistratie Ondergrond (IMBRO). Dit gaat om nieuwe gegevens, dus vergaard vanaf de datum waarop de wet van kracht wordt. Voor 1 juli 2022 is er (nog) geen verplichting om gegevens aan te leveren aan de BRO. Bij de aanlevering van historische gegevens (die verzameld zijn vóór de inwerkingtreding van de wet BRO) wordt geaccepteerd dat een aantal in IMBRO verplichte gegevens niet bekend is. Voor deze gegevens wordt het IMBRO/A-regime gehanteerd. Uitgangspunten zijn dan wel dat de gegevens voldoen aan de gegevensinhoudelijke eisen, Kwaliteitsregime IMBRO/A en een bestuursorgaan de bronhouderverantwoordelijkheid draagt voor deze gegevens.

De volgende partijen hebben een rol binnen de BRO:

Bronhouders en dataleveranciers

De milieubelastende activiteiten open en gesloten bodemenergiesystemen uit hoofdstuk 3 van het BAL vallen onder het basistakenpakket. Dit betekent dat de vergunningaanvragen en meldingen voor open en gesloten bodemenergiesystemen door de omgevingsdiensten

zullen worden behandeld en geregistreerd. Hierdoor zijn de omgevingsdiensten de BRO bronhouders en dataleveranciers.

Initiatiefnemers

Publieke of private organisaties die op basis van een aan hun verstrekte vergunning of door hun gedane melding een open of gesloten bodemenergiesysteem realiseren (de systeemeigenaren) en gegevens ten aanzien daarvan produceren en moeten aanleveren aan bevoegd gezag.

Adviseurs/uitvoerders

Alle private organisaties die een adviserende/ontzorgende rol hebben in het ontwerp, de realisatie en het beheersproces voor initiatiefnemers en die in die rol (meestal op contractbasis) relevante gegevens ten aanzien van grondwatergebruikssystemen produceren.

Wat wordt er geregistreerd in de BRO?

De te registreren gegevens worden bepaald door de Wet Bro en de catalogus. Deze zijn afgestemd met de indieningsvereisten voor open en gesloten bodemenergiesystemen uit het Besluit activiteiten leefomgeving.

De volgende gegevens worden niet geregistreerd in de BRO:

- Gegevens van vergunningsaanvragen, voorafgaand aan vergunningverlening. Deze gegevens hebben nog geen formeel karakter, hebben geen hergebruikswaarde en geen authentiek karakter. Deze gegevens zijn het enige dat nu in het DSO te vinden is.
- Gemodelleerde stijghoogte- en of thermische invloedsgebieden van bodemenergiesystemen. Deze invloedsgebieden zijn het resultaat van geohydrologische modelsimulaties of -berekeningen. Hierbij worden naast feitelijke gegevens ook diverse aannames of ruwe schattingen m.b.t. ondergrondeigenschappen en systeemontwerp gebruikt. Deze aannames en schattingen leiden tot diverse, niet gekwantificeerde onzekerheden in model-of berekeningsuitkomsten. Naast deze onzekerheden is ook de manier waarop door de diverse adviseurs de berekening/ modellering van effecten in de ondergrond wordt uitgevoerd niet uniform en niet gestandaardiseerd. Zowel de nauwkeurigheid, de kwaliteit als de wijze van totstandkoming is dus niet goed expliciet vast te leggen. Daarom zijn deze gemodelleerde of berekende 'invloedsgebieden' niet aan te wijzen als authentieke gegevens. Ze vallen daarmee buiten de scope. Deze gemodelleerde of berekende invloedsgebieden zullen in de toekomst van de BRO onder de categorie Modellen (BRO wet artikel 22) vallen.
- De registratie van energetische productie-aspecten (hoeveelheid warmte en koude, energierendement, gemiddelde temperatuur) van gesloten én open bodemenergiesystemen valt vooralsnog buiten de scope. Deze gegevens die op dit moment buiten de scope van de BRO vallen, kunnen in de toekomst (in de beheerfase en na heroverweging) alsnog binnen de scope van het domein grondwatergebruik vallen en dan voor registratie in de BRO moeten worden aangeleverd.